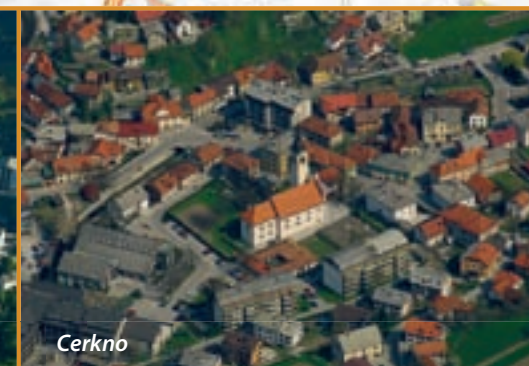
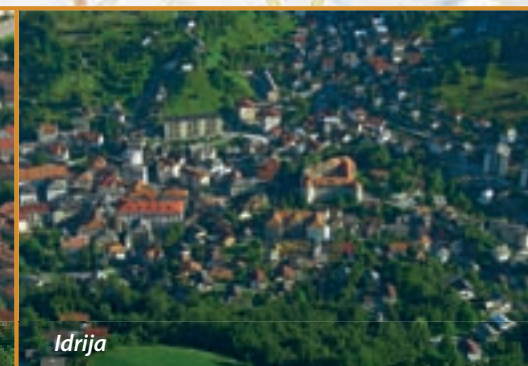
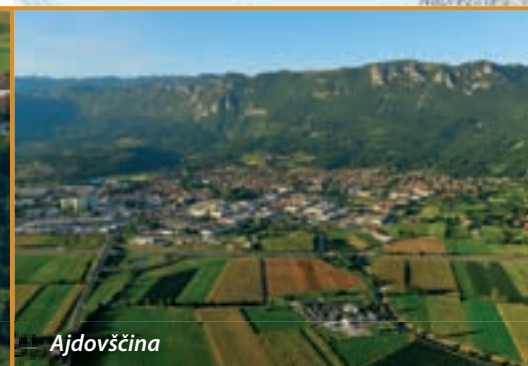
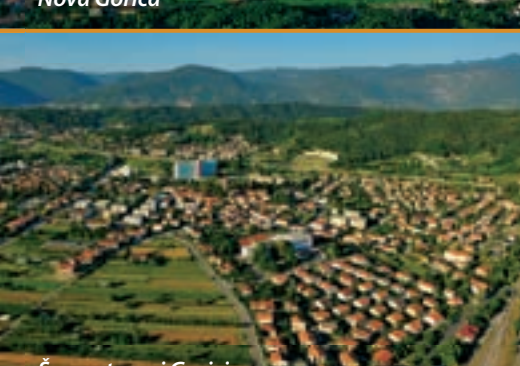
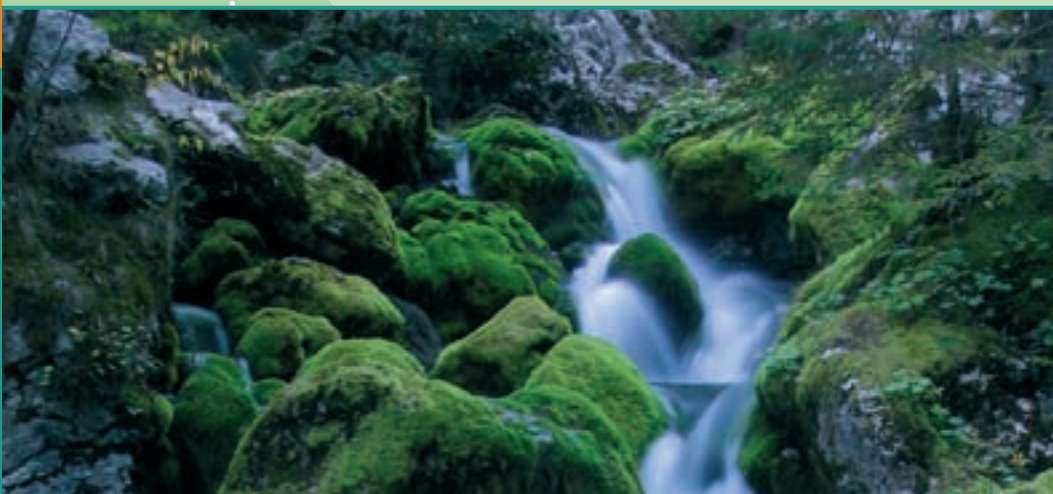

SMARAGDNA POT

Lepotica Soča je ena izmed najpomembnejših slovenskih rek. V zgodovinski zavesti Evropejcev, predvsem Slovencev in Italijanov, je zapisana kot prizorišče velikih in krvavih bitk v času prve svetovne vojne, v predstavah sodobnih obiskovalcev pa prevladuje kot sinonim lepote, čistosti in živahnosti, kot prostor za bogata aktivna doživetja v objemu neokrnjene narave.

Poročje reke Soče je prostorno in raznoliko ozemlje. Razteza se od alpskega severa do nižih v spodnjem toku reke, zajema pa tudi doline Idrije, Vipave in vseh ostalih pritokov. Območje je upravno zakaznočeno v Severni Primorski - Gorški statistični regiji, ki jo danes sestavljajo trinajst občin: Bovec, Kobarid, Tolmin, Kanjani, Nova Gorica, Breda, Sempeter - Vrtojba, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Ajdovščina, Vipava, Idrija in Cerkno. Ena ključnih razvojnih usmeritev regije je, da bo na celotnem območju razvijala turizem, združevala ponudbo in gradila skupna destinacija. Ta destinacija se po reki Soči - največji naravni in simbolični znamenitosti območja - imenuje Smaragdna pot.

NARAVA

Smragnata pot ponuja izjemno raznolikost naravnega okolja. Obiskovalca popelje izpod vrtlogov sten in grebenov alpskega sveta mimo zelenih vrhov predalpskega hribovja in prostornih dinarskih planot med prijazne vinograde Goriških brd in Vipavske doline. Na poti skrita številne skrivnostne jame, čarobne slapove, silkovita jezera in kristalno čiste reke. Razkožno naravno bogastvo varujejo zavarovana območja, kot so Triglavski narodni park, Krajinski park Zgornja Idrija in Tmovski gozd. Obiskovalce lahko naravne lepote doživlja kot topotnik, jih aktivno odkriva kot udeležencešportov v naravi ali zgolj spoštljivo opazuje kot tisti, ki jih občudovale.

ŠPORT V NARAVI

Smragalna pot je raj za aktivnega raziskovalca narave. Reka Šoca ponuja rafting, kajakaštvo in hidospeed, gorski potoki z divjimi steskami, slapovi in tolmuni vabijo na kanjoning. Odlični pogoji za jadranje privlačijo številne jadrane padalce, zmajarje in letalce. Doline vabijo pohodnike na potepanja po številnih poteh, speljanih mimo naravnih in kulturnih znamenitosti. Gorski svet ponuja planincem manj ali bolj zahtevne planinske ture, kolešarjem obilico gorskokolesarskih poti, plezalcem številna plezališča in alpinistom tudi tisoč metrov visoke stene. Pozimi delujeta dva smučarska centra – visokogorski Kanin in sodobno opremljeni center Čerkno – turni smučarji pa lahko izveže poistože tudi v smuki z drugih gora. Reke Šoca, Nadiža, Bača, Trebušnica, Idrija in Vipava so prvorsten muharski revir, ki privablja ribiče z vsega sveta.

DEDIŠČINA

Smragnata pot se lahko pohvali z izjemno zgodovinsko, kulturno in tehniško dediščino. Razgibano preteklost je zagotovo najbolj zaznamovala soška fronta, ne smemo pa pozabiti neandertalske pisčali iz Divjih bad, železodobne svetločrtnice kulturne, rimskih bitk v Vipavski dolini, velikega tolimsnega punta, počivališča francoskih vladarjev na Kostanjevici, utrebdenega sistema rapalske meje, partizanske bojevalne Franje in drugih. Bogato kulturno izročilo se odraža v umetnostni obliki, kjer izstopa znamenita divjaška čipka, v ljudskem izročilu, gegah, pesmih, plesih, navadah in običajih. Te kraje je zaznamovala množica umetnikov vseh področij: pesniki, pisatelji, glasbeniki, slikarji in arhitekti. V tehniško dediščino Smragnate poti sta se posebej zapisala idriški rudnik žvepela srebra, ki je Idrijo pot tisoletja uvrščal med tehnološko najbolj razvite kraje avstro-ogrskega imperija, in stoltna bojinska železnica, izjemno gradbeniški spomenik s kamnitimi mostovi, predori in galerijami.

VINO IN KULINARIKA

Poznavalec vina in ljubiteljem dobre hrane ponuja Smaragda pot navdušujoče doživeti. Na sončnem jugu se bohoti bogato vinorodno območje. Raziskovalci odličnih vin se lahko odpravijo na petko soki vipavske, briške in kraške kleti. Vipavska vinska cesta pelje kar skozi trideset vinskih krajev, kjer hranjajo avtohtone vinske sorte, kot sta pinela in zelen. Kraljica belih briških vin je avtohtona rebula, ob bok se ji postavljata pikol in furanski tokelj, med rdečimi vini prevladuje merlot. Hladnejši alpski del ponuja krepkejšo žgane pijačo, v teh krajih zori tudi znamenita kravji sir Tolminc in bovski ovčji sir. Vmes, med severom in jugom, najdemo idrijske žilfkoce in Seberjski žolodec. Seveda ne manjka lokalnih gostiln in odličnih restavracij, kjer mojstri kulinarike postrežejo s klasično gostinskou ponudbo ob specialitetami iz lokalnega okolja.

IGRA IN ZABAVA

Igra, spektakl, koncerti, vrhunska kulinarika ponudba in odlična zabava privlačljajo v Novo Gorico, eno največjih središč igralništva v Evropi, vsakodnevno tisoče obiskovalcev. Najpriljubljenejša je gotovo Perla, ki s svojo izredno bogato ponudbo, ki vključuje igralnico, hotel, diskoteko, prireditveni prostor, konferenčni center, restavracije, kavarno in center dobrega počutja, velja za največji center igre in zabave na starem kontinentu. Poleg igralnice v hotelu Perla najdemo v Novi Gorici, Brdih, Vipavski dolini in Kobaridu še vrsto igralnih salonov, ki ponujajo malo manj bogat, zato pa svojim gostom bolj prilagojen program.

ZNAMENITOSTI

1 Izvir Soče je eden najlepših kraških izvirov v naših gorah. Modro-zelena voda privre na dan iz jame s podzemnim jezercem in v slapu pada 15 m globoko. (info: TIC Bovec)

1

2 Velika korita Soče, približno 750 metrov dolga in do 15 metrov globoka tesen s prepadnimi stenami, so najmočnejša skulptura, kar jih reka Soča izdolbe na svoji poti. (info: TIC Bovec)

2

3 Trdnjava Kluzhe je ena najbolj slikovitih utrdb na Slovenskem. Na izjemni lokaciji nad sotesko Koritnice je nekoč služila obrambi pred Turki in kasneje odigrala pomembno vlogo v francoskih vojnah. Leta 1797 je bila požgana in porušena, v letih od 1881 do 1882 pa so ostanke podrli in na istem mestu zgradili novo. Danes služi kot muzej in kulturno središče, poleti je glavno prizorišče Festivala Kluzhe. (info: TIC Bovec)

10

11

4 Slap Boka izvira v Kaninskem pogorju in je največji in najmočnejši slovenski slap. Največičastnejši pogled nanj je pozno spomladi, ko se zaradi taljenja snega visoko v gorah prevali v globino tudi do sto kubičnih metrov vode v sekundi. (info: TIC Bovec)

4

5 Slap Veliki Kozjak je osupljivo lep 15-metrski stebel vode, ki pada v iztočnem ustju spodnjih korit potoka Kozjak. Ujet med stene nekakšne podzemne dvorane se zliva v prostran tolmun modro-zelene barve. Do slapa vodi pot mimo ostalin frontnih linij iz 1. svetovne vojne. (info: TIC Kobarid)

5

6 Spominska cerkev Svetega Duha v Javorci je najlepši spomenik 1. svetovne vojne v Posočju. Vojaški 3. gorske avstro-ogrske brigade so jo zgradili leta 1916 v spomin na padle tovariše. V hrastove plošče, ki se kot knjiga odpirajo na stenah ladje, je vžganih 2564 imen. Cerkev je leta 2007 pridobila znak evropske kulturne dediščine. (info: TIC Tolmin)

6

7 Tolminska korita so najnižja in najbolj južna vstopna točka v Triglavski narodni park in izjemna naravna znamenitost. Zavarovana učna pot vodi skozi korita do Zadlaške (Dantejeve) jame in nazaj čez Hudičev most, ki je razpet 60 m nad gladino Tolminke. (info: TIC Tolmin)

7

8 Kolovrat – muzej na prostem: med Sočo in Furlansko nižino se dviga razkošno razgledni greben Kolovrata. Območje nad Tolminom je med vojno zasedla italijanska vojska in zgradila obsežen obrambni sistem: poveljniška in opazovalna mesta, mitralješke in topniške položaje, kaverne in mrežo strelskih jarkov. Danes so te ostaline urejene kot muzej na prostem, ki spada v sklop Poti miru. (info: www.potimiruvposocju.si)

15

16

9 Kanal ob Soči je srednjeveško mestece z bogato kulturno dediščino. Nahaja se ob bregovih reke Soče, med seboj povezanih z dvoločnim mostom. Staro mestno jedro sestavljajo cerkev Marije Vnebovzete iz 15. stoletja, Neptunov vodnjak in slikovit trg Kontrada z galerijo Rika Debenjaka in gotsko hišo. (info: TIC Kanal)

17

10 Šmartno je slikovita srednjeveška vasica, obdana z obzidjem in utrjena z obrambnimi stolpi. Leži na razgledni vzpetini, od koder se odpira osupljiv pogled na Goriška brda. Pravi biser je briška hiša iz 16. stoletja. Vasica je posebno priljubljena pri slikarjih, ki imajo tu manjšo dvorano za prireditve in galerijo. (info: TIC Brda)

11 Grad Dobrovo je renesančni dvorec z baročnimi poudarki z začetka 17. stoletja. Bogatita ga galerija grafik priznanega umetnika Zorana Mušiča in del zbirke zadnjega lastnika gradu, grofa Baguerja. Zanimivi sta tudi lovski soba in viteški dvorana, kjer se odvijajo številne glasbene in druge prireditve. (info: TIC Brda)

18

17 Cerje je vzpetina nad Mirnom, od koder se odpira čudovit razgled na Kras in Tržaški zaliv, v furlanske nižine, na Vipavsko dolino in prek Gorice in Brd na najvišje vrhove Juljskih Alp. Na vrhu stoji monumentalni petnadstropni spomenik braniteljem slovenske zemlje. (info: TIC Termiča)

25 Partizanska bolnica Franja, poimenovana po zdravnici dr. Franji Bojč Bidovec, je delovala med 2. svetovno vojno v soteski Pasice blizu Cerknega. Je enkratni spomenik človeške plemenitosti in humanosti. Leta 2007 je pridobila znak evropske dediščine. (info: TIC Cerkno)

25

26

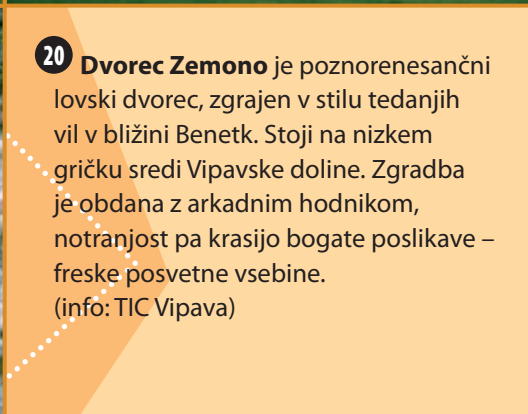
26 Arheološki park Divje babe leži blizu vasi Šebrelje, sredi Idrijsko-Cerkljanskega hribovja. V kraški jami so arheologi našli ostanke jamskega medveda, kamnita in koščena orodja ter ostanke kurišč ledenodobnega človeka. Najznamenitejša najdba je 55.000 let stara koščena piščal, ki velja za najstarejšo glasbilo na svetu. (info: TIC Cerkno)

19 Castra je rimsko obzidje s štirinajstimi stolpi, ki je še danes skoraj v celoti ohranjeno. Nekdaj je bilo utrjen vojaški tabor, vključen v obrambni sistem vzhodnih meja rimskega cesarstva. (info: TIC Ajdovščina)

19

20

12

20 Dvorec Zemono je pozno-renesančni lovski dvorec, zgrajen v stilu tedanjih vil v bližini Benetk. Stoji na nizkem gričku sredi Vipavske doline. Zgradba je obdana z arkadnim hodnikom, notranjost pa krasijo bogate poslikave – freske posvetne vsebine. (info: TIC Vipava)

20

21

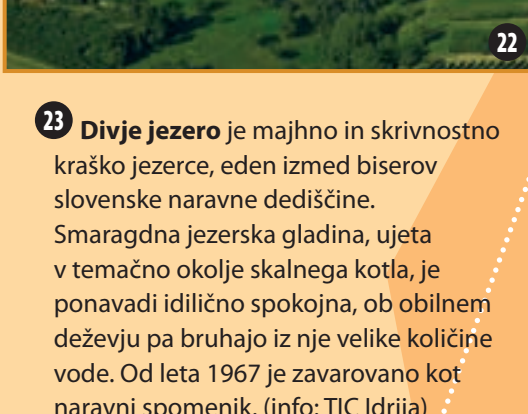

21

21 Izviri reke Vipave so prava zanimivost, saj reka izvira v obliki delte in ima kar devet močnejših izvirov. Najmočnejši je Pod skalco, tik za renesančnim Lanthierjevim dvorcem v središču mesta Vipava. V bližini sta razstavljena staroegipčanska sarkofaga iz rdečega granita, stara približno 4500 let. (info: TIC Vipava)

22

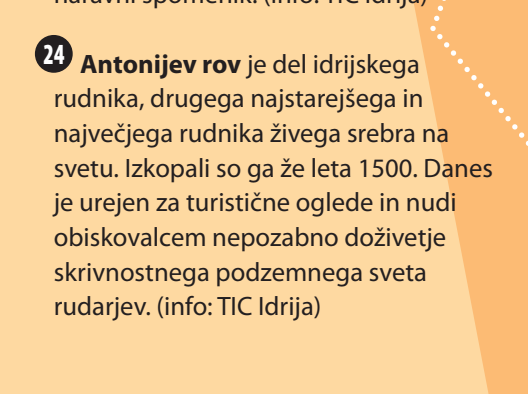

23

23 Divje jezero je majhno in skrivnostno kraško jezerce, eden izmed biserov slovenske naravne dediščine. Smaragdna jezerska gladina, ujeta v temno okolje skalnega kotla, je ponavadi idilčno spokojna, ob obilnem deževju pa bruhajo iz nje velike količine vode. Od leta 1967 je zavarovano kot naravni spomenik. (info: TIC Idrija)

23

24

24 Antonijev rov je del idrijskega rudnika, drugega najstarejšega in največjega rudnika živega srebra na svetu. Izkopali so ga že leta 1500. Danes je urejen za turistične ogleda in nudi obiskovalcem nepozabno doživetje skrivnostnega podzemnega sveta rudarjev. (info: TIC Idrija)

MUZEJI

Dom Trenta je informacijsko središče Triglavskega narodnega parka, v katerem so predstavljene naravne posebnosti parka in bogata etnološka dediščina doline Trente. Je pomembno središče kulturnega in drugega družabnega življenja v dolini, kjer se odvijajo različni koncerti, gledališke predstave, razstave in drugi dogodki. (www.tnp.si)

Kobarški muzej obiskovalcem oriše dve leti in pol bojevanja na soški fronti med 1. svetovno vojno. Ekspanati, veliki reliefi okoliškega gorovja, bogato fotografsko gradivo in multivizijska projekcija tankočutno pripovedujejo zgodbo težkih in krvavih dni ob Soči. Svet Evrope je muzej razglasil za najboljši evropski muzej leta 1993. (www.kobariski-muzej.si)

Tolminski muzej s sedežem v nekdanji Coroninijevi graščini sredi Tolmina hrani bogato kulturno dediščino Posočja. Na stalni razstavi *Naplavine obsoške zgodovine* izstopajo izjemne najdbe svetolucijske kulture iz Mosta na Soči in prikaz tolminskega kmečkega upora iz leta 1713. V pritličnih prostorih se skozi vse leto odvijajo zanimive predstavitve in razstave. (www.tol-muzej.si)

Goriški pokrajinski muzej z arheološkim, etnološkim, zgodovinskim in kulturnozgodovinskim oddelkom ima sedež na gradu Kromberk. V njem so stalno razstavljene dragocene umetnine iz obdobja od 16. do 20. stoletja, stilno pohištvo iz 19. stoletja, na ogled je tudi stalna zgodovinska razstava o 20. stoletju. V gradu sta poročna soba in restavracija. (www.goriskimuzej.si)

Muzej v Ajdovščini hrani obsežno zbirko fosilov Staneta Bačarja, med katerimi so tudi zelo redki primerki. Del bogate arheološke zgodbe o Ajdovščini je predstavljen na razstavi *Fluvio Frigidus – Castra – Fluvius – Ajdovščina*, ki pripoveduje o poselitvi Ajdovščine od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka. (info: TIC Ajdovščina)

Mestni muzej Idrija domuje v prenovljenem gradu Gewerkenegg iz 16. stoletja. V njem sta na ogled kompleksna razstava o petstoletni zgodovini rudnika in mesta ter nova razstava čipk *Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina*. Slikovito arkadno dvorišče je prizorišče poletnih kulturnih prireditev. Muzej se ponaša z nazivom najboljšega evropskega muzeja industrijske in tehniške dediščine v letu 1997. (www.muzej-idrija-cerkno.si)

Cerkljanski muzej skrbi za ohranjanje in predstavitev lokalne dediščine. Poleg občasnih razstav sta na ogled dve stalni razstavi: *Cerkljanska skozi stoletja* in *Pust je krivi! – Pripoved o cerkljanskih laufarjih*. (www.muzej-idrija-cerkno.si)

TIC Bovec
Trg golobarskih žrtev 22, 23
SI - 5230 Bovec
Tel: 05 389 64 44
E-pošta: info@bovec.si
www.bovec.si

TIC Kobarid
Gregorčičeva 8, SI - 5222 Kobarid
Tel: 05 380 04 90
E-pošta: info.kobarid@lto-sotocje.si
www.lto-sotocje.si

TIC Tolmin
Petra Skalarja 4, SI - 5220 Tolmin
Tel: 05 380 04 80
E-pošta: info@lto-sotocje.si
www.lto-sotocje.si

TIC Kanal
Pionirska ulica 2, SI - 5213 Kanal
Tel: 05 398 12 13
E-pošta: tic.kanal@siol.net
www.tic-kanal.si

TIC Brda
Grajška cesta 10
SI - 5212 Dobrovo v Brdih
Tel: 05 395 95 94
E-pošta: tic@obcina-brda.si
www.brda.si

TIC Nova Gorica
Bevkov trg 4, SI - 5000 Nova Gorica
Tel: 05 330 46 00
E-pošta: tzticng@siol.net
www.novagorica-turizem.com

Hotel Lipa
Trg Ivana Roba 7
SI - 5290 Sempeter pri Gorici
Tel: 05 336 60 00
E-pošta: hotel.lipa@hit.si
www.hit.si

TIC Termiča
Temnica 10
SI - 5296 Kostanjevica na Krasu
Tel: 05 308 00 40
E-pošta: tajnistvo@miren-kostanjevica.si
www.miren-kostanjevica.si

TIC Ajdovščina
Lokarjev drevored 8b
SI - 5270 Ajdovščina
Tel: 05 365 91 40
E-pošta: tic-ajdovscina@siol.net
www.tic-ajdovscina.si

TIC Vipava
Glavni trg 1, SI - 5271 Vipava
Tel: 05 368 70 40
E-pošta: tic.vipava@siol.net
www.vipavska-dolina.si

TIC Idrija
Vodnikova 3, SI - 5280 Idrija
Tel: 05 374 39 16
E-pošta: ticidrija@icra.si
www.idrija-turizem.si

TIC Cerkno
Močnikova 2, SI - 5282 Cerkno
Tel: 05 373 46 45
E-pošta: tic.cerkno@siol.net
www.cerkno.si/turizem

INFO SMARAGDNA POT:

RDO Smaragdna pot
Petra Skalarja 4
SI - 5220 Tolmin
Tel: 05 380 04 86
E-pošta: info@smaragdna.si
www.smaragdna-pot.si

SMARAGDNA POT

I FEEL SLOVENIA

Naložba v vašo prihodnost
OPRABČENO DRUŠTVO FINANCIJA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Izdali: RDO Smaragdna pot, 2009, Besedilo: Alenka Omejc, Uredniki: Janko Humar, Fotografije: Mirko Bijuklić, Leo Galvani, Andrej Golja, Leon Hmeljak, Gregor Humar, Janko Humar, Matejž Lenačič, Otmar Nagjias, Paolo Pertigiani, Jani Peternej, Janez Puklić, Monica Silva, Samo Terbičan, Franci Virant, Srđan Zvalović, Danijel Zagar, arhiv ITO Bovec, arhiv HIT, arhiv Soča Rafting, Zemljevidi: Kartografija d.o.o., Mateja Sirk Fill, Oblikovanje: Ivana Kadivec, Jaka Modic, Tisk: Gorenjski tisk

INFORMACIJE

SMARAGDNA POT